

valg; men naar derimod Spørgsmaalet bliver, om der yderligere har været Enighed angaaende de Veie, man skal gaa for at naae et Resultat, maa jeg svare Nei. Jeg skal ikke fordybe mig i dette Lovforslag. Trede Medlemmer ville let se, at det, det gaar ud paa, er at beholde hele den gamle Valghandling ved Valgene til Folkethinget med Taler, Raaring og hele det øvrige Apparat, medens man først ved Afstemningen vil gaa en ny Veie, nemlig til hemmelig Afstemning, hvoraf maa følge særlige Regler for Optælling af Stemmebedlerne. Jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, og jeg fastholder her, hvad jeg ogsaa har udtalt andetsteds, at naar man vil gaa til hemmelig Afstemning, er det høist unaturligt at klistre den paa den nuværende Valgmaade. Man vil ikke kunne finde nogetsteds — og de fleste Steder i Europa finder der ved de almindelige Valg hemmelig Afstemning Sted — at man har en saadan Valgordning. Man kan naturligvis komme til et Resultat, idet man støtter sig til det, vi nu have, og kun knytter hemmelig Afstemning dertil. Naar man ser dybere paa Forholdene, som de ere, vil man hurtigt komme til det Resultat, at der, naar hemmelig Afstemning indføres, vil være saare lidt vundet ved en større Forhandling paa Valgstedet ved et Møde, som varer 10 à 12 Timer, da man nu under sine Forberedelser til Valg har en Rigdom af Møder og kan faae Alle i Tale, hvorimod der vil være overmaade meget vundet for Valgerne ved, at man stemmer kommunevis hjemme, saaledes at man sparer den store Ophobning af Mennesker og det med den store Valghandling forbundne Besvær. Tøvrigt tror jeg, at der er mange Grunde, hvorfor man bør gaa til hemmelig Afstemning, bl. A. ogsaa det Hensyn, at man aldrig kan blive enig om, at der er behørig Frihed for Afstemningen, naar man ikke har hemmelig Afstemning; men hvis man ønsker hemmelig Afstemning, tror jeg, at det vil blive ganske forfærdigt at klistre den paa den nuværende Valghandling. Ser man dybere paa Sagen, vil man naturligvis ordne Afstemningsmaaden kommunevis eller i hvert Fald distriktsvis saaledes i de større Kommuner, særlig i Kjøbenhavn; jeg tror, at dette Spørgsmaal fortjener Overveelse. Jeg har i det andet Thing fremsat en anden Tanke, som jeg ogsaa vil fremsætte her; jeg

har ingenlunde sat det som absolut Villkaar for at gaa med til hemmelig Afstemning, at man gif til større Kredse; men jeg tænker, at man maa gjøre det. En Omordning af Kredsene er alligevel nødvendig, og man har ventet længe derpaa; man bør ogsaa gaa dertil, saasnart man kan enes derom. Jeg tror, at det vilde være en stor Fordel at naae til større Kredse ved Folkethingsvalgene. Saasnart man er naaet til hemmelig Afstemning, vil der ikke være noget langt Skridt til at vælge Amtskredse som Grundlag og lade Forholdstalsvalgmaaden raade indenfor disse ved Afstemningen, saaledes at enhver Valger stemmer paa samtlige Amtsrepræsentanter, hvorved han ganske anderledes kommer til sin Ret ved Valget af den, ved hvilken han fremfor Alt ønsker at repræsenteres. Jeg skal erkjende, at Tanken vel fortjener Overveelse, men jeg erkjender ikke, at den har fundet et saadant Udtryk i det foreliggende Lovforslag, at der kan være Tale om, at man kan slutte sig til det.

Manden: Det foreliggende Lovforslag gaar jo, som Overstriften viser, ud paa en forandret Affattelse af en Række Paragrafer i Valgloven angaaende Valgene til Folkethinget. Vi maa jo erindre, at vor gjældende Valglov er af 1867, og altsaa for saa vidt allerede er nogle og tyve Aar gammel, og det Parti deraf, som her er Tale om, er for den væsentligste Del overensstemmende med den Valglov, vi fik i 1849. Det er jo altsaa ganske naturligt, at, naar der nu foreligger en saadan Arrækkes Erfaringer, saa Spørgsmaalet om Ændringer i den kommer paa Dagsordenen og bliver Gjenstand for Forhandling; men jeg tror rigtignok, at naar dette Spørgsmaal skal optages, vil ingenlunde det Æmne, som dette Lovforslag behandler, være det, som særlig og nærmest frembyder sig for Tanken. Naar man spørger om, hvad Opgaven er for en Valglov, maa man vel i det Hele taget sige, at Formaalet for Ordningen bør være, at der ved dens Hjælp kan dannes en Repræsentation, der saavidt mulig indeholder et sandt Udtryk for, et Udtryk, der svarer til de politiske Ansættelser, der næres indenfor Befolkningen. Men naar man nu spørger, om Valgloven med den Ordning, som den har modtaget, er i Overensstemmelse dermed, saa frembyder sig ganske